

مجموعه نشانه‌شناسی و زبان‌شناسی ۱۹

زیر نظر فرزانه سجودی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

استعاره‌هایی که با آنها

زندگی می‌کنیم

جرج لیکاف و مارک جانسون

برگردان

هاجر آقا‌ابراهیمی

نعلی

سرشناسه	لیکاف، جرج. ۱۹۲۱ - م. Likoff, George
عنوان و نام پدیدآور	استعاره‌هایی که با آن‌ها زندگی می‌کنیم / جرج لیکاف و مارک جانسون: برگردان هاجر آقاابراهیمی
مشخصات نشر	تهران: نشر علم، ۱۳۹۲.
مشخصات ظاهری	۳۵۶ ص.
فروست	مجموعه نشانه‌شناسی و زبان‌شناسی / زیر نظر فرزانه سجودی: ۱۹.
شابک	۹۷۸-۹۶۴-۲۲۴-۶۹۸-۴
وضعیت فهرست‌نویسی: فیبا	
یادداشت	عنوان اصلی: Metaphors we live by, 1980.
یادداشت	واژه نامه.
یادداشت	کتابنامه: ص. [۳۸۱]-[۳۸۲].
موضوع	زبان -- فلسفه
موضوع	استعاره
موضوع	مفهوم
موضوع	حقیقت
شناسه افزوده	جانسون، مارک. ۱۹۲۹ - م.
شناسه افزوده	Johnson, Mark
شناسه افزوده	آقاابراهیمی، هاجر. - مترجم
رده بندی کنگره	۱۳۹۲ / ۵۵۰ / ۶۱۰ P1
رده بندی دیویی	۴۰۱
شماره کتابشناسی ملی	۳۶۹۱۵۲۸

شکل

استعاره‌هایی که با آن‌ها زندگی می‌کنیم

جرج لیکاف و مارک جانسون

برگردان: هاجر آقاابراهیمی

چاپ اول: ۱۳۹۴

تیراژ: ۵۵۰ نسخه

لینوگرافی: کوثر

چاپ: رامین

مرکز پخش علم: خیابان انقلاب، خیابان ۱۲ فروردین، خیابان شهدای ژاندارمری

بن بست گرانفر، بلاک ۴، تلفن ۶۶۴۱۲۳۵۸

حق چاپ برای ناشر محفوظ است.

شابک ۹۷۸-۹۶۴-۲۲۴-۶۹۸-۴

فهرست مطالب

۵	پیش‌گفتار
۷	قدردانی نویسندگان کتاب
۱۳	۱. مفاهیمی که با آن‌ها زندگی می‌کنیم
۱۹	۲. نظام‌مندی مفاهیم استعاری
۲۳	۳. نظام‌مندی استعاری: برجسته‌سازی و حاشیه‌رانی
۲۹	۴. استعاره‌های جهت‌مند
۴۳	۵. استعاره و انسجام فرهنگی
۴۹	۶. استعاره‌های هستی‌شناختی
۶۱	۷. تشخیص
۶۵	۸. مجاز
۷۳	۹. چالش‌های انسجام استعاری
۸۱	۱۰. نمونه‌های بیشتر
۹۷	۱۱. ماهیت نسبی ساختاربخشی استعاری
۱۰۳	۱۲. نظام مفهومی ما چگونه شکل می‌گیرد؟
۱۰۹	۱۳. بنیان استعاره‌های ساختاری
۱۱۹	۱۴. علیت: تا اندازه‌ای پیدایشی و تا اندازه‌ای استعاری
۱۳۱	۱۵. ساختاربخشی منسجم تجربه
۱۴۵	۱۶. انسجام استعاری
۱۵۹	۱۷. انسجام مرکب در میان استعاره‌ها
۱۷۳	۱۸. برخی پیامدهای نظریه‌های ساختار مفهومی
۱۸۵	۱۹. تعریف و درک

۱۹۹	۲۰. چگونه استعاره می‌تواند به صورت معنا بیخشد
۲۱۷	۲۱. معنی جدید
۲۲۹	۲۲. آفرینش شباهت
۲۴۱	۲۳. استعاره، حقیقت و کنش
۲۴۵	۲۴. صدق
۲۷۹	۲۵. اسطوره‌های عینیت‌گرایی و ذهن‌گرایی
۲۹۳	۲۶. اسطوره‌ی عینیت‌گرایی در فلسفه و زبان‌شناسی غرب
۳۱۳	۲۷. استعاره چگونه محدودیت‌های اسطوره‌ی عینیت‌گرایی را آشکار می‌سازد
۳۳۱	۲۸. برخی نارسایی‌های اسطوره‌ی ذهن‌گرایی
۳۳۵	۲۹. دگرواره‌ی تجربه‌گرا: معنایی نو برای اسطوره‌های کهن
۳۳۹	۳۰. ادراک
۳۵۰	کلام پایانی
۳۵۱	منابع
۳۵۳	واژه‌نامه

پیش‌گفتار

این کتاب، برای هر دوی ما، نتیجه‌ی توجه به این موضوع بود که مردم چگونه زبان و تجربه‌های‌شان را درک می‌کنند. هنگامی که ما برای نخستین بار، در اوایل ژانویه ۱۹۷۹، با یکدیگر ملاقات کردیم، دریافتیم که احساس مشترک دیگری نیز داریم، این احساس که دیدگاه‌های مسلط بر معنی در فلسفه و زبان‌شناسی غرب از کارایی کافی برخوردار نیستند، زیرا «معنی» در این سنت‌ها رابطه‌ی بسیار محدودی با آن چیزی دارد که مردم در زندگی خود آن را معنی‌دار می‌یابند.

ما بواسطه‌ی علاقه‌ای مشترک به استعاره به یکدیگر پیوسته بودیم. مارک دریافته بود که بخش عمده‌ای از دیدگاه‌های فلسفی سنتی نقش استعاره را در درک ما از جهان و خود بسیار کم‌رنگ می‌دانند، اگر اصلاً چنین نقشی را مجاز بدانند. جرج شواهدی زبانی یافته بود که نشان می‌دادند استعاره در زندگی و اندیشه‌ی روزانه نقشی فراگیر دارد، شواهدی که با هیچ یک از نظریه‌های انگلو-آمریکن معاصر درباره‌ی معنی، هم در زبان‌شناسی و هم در فلسفه، سازگار نیستند. در هر دو حوزه، استعاره بطور سنتی موضوعی جانبی به‌شمار می‌رفته است. ما این شم مشترک را داشتیم که استعاره، در عوض، موضوعی اساسی است، شاید کلیدی برای ارائه‌ی توضیحی جامع درباره‌ی ادراک.

اندکی پس از ملاقات‌مان، بر آن شدیم که برای [نوشتن] آن‌چه که فکر می‌کردیم مقاله‌ای مختصر خواهد بود برای ارائه‌ی برخی شواهد زبانی با هدف اشاره به کاستی‌های نظریه‌های اخیر درباره‌ی معنی، با یکدیگر همکاری کنیم. در طول

یک هفته دریافتیم که برخی فرضیه‌های فلسفه و زبان‌شناسی معاصر که از زمان یونانیان در سنت غرب بدیهی پنداشته شده‌اند، ما را حتی از مطرح نمودن نوعی از موضوعاتی که می‌خواستیم به آن‌ها بپردازیم، باز می‌دارد. مشکل گسترش دادن یا پایان بخشیدن به برخی از نظریه‌های موجود معنایی نبود، بلکه مشکل بازبینی فرضیه‌های بنیادین در سنت فلسفی غرب بود. بویژه، این به معنای انکار احتمال وجود هرگونه حقیقت عینی یا مطلق و انکار شمار قابل ملاحظه‌ای از فرضیه‌های مرتبط بود. همچنین به معنای ارائه‌ی توضیحی جایگزین بود که در آن بجای حقیقت عینی، تجربه و درک انسانی عهده‌دار نقش اصلی بودند. در جریان کار به مؤلفه‌های یک رویکرد تجربه‌گرا، نه تنها به موضوعات زبان، حقیقت و ادراک که به پرسش‌هایی درباره‌ی معناداری تجربه‌های روزمره‌ی خود، دست یافتیم.

برکلی، کالیفرنیا

۱ جولای ۱۹۷۹